

Statens vegvesen

Møteinnkalling

Til: Eva Vinje Aurdal, Tore Johan Øvstebø, Øystein Tvedt, Kristin Sørheim, Anders Riise, Kjetil Strand, Ove Nesje, Liv Kjersti Finholt, Torbjørn Vatnehol, Sunniva Ullavik Erstad, Nils Inge Romarheim, Ole Kristian Birkeland, Marius Maske.

Kopi: Carl Johansen, Vebjørn Krogsæter, Arild Fuglseth.

Fra: Sekretariatet for Bypakke Ålesund.

Saksbehandler: Nils Inge Romarheim

Tlf. saksbeh. 906 59 309

Vår dato: 18.05.2022

Møte i styringsgruppe for Bypakke Ålesund – Møte 4/2022

Møtested:	SVV sine lokaler i Olsvika, Møterom Aksla
Møtedato:	20.05.2022
Møtetid:	1200 – 1400
Møteleder:	Tore Johan Øvstebø

Saksliste

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar	Tid
1	Innleiing ved leiar for styringsgruppa.	Tore Johan Øvstebø	1200 – 1205
2	Utvikling av gatenettet innafor Sørsideplanen.	Ole Kristian Birkeland	1205 – 1230
3	E136 Breivika–Lerstad – Endring av kontraktsstrategi.	Ole Kristian Birkeland	1230 – 1240
4	1. tertialrapport Forslag til vedtak: «Styringsgruppa tar Tertialrapport for 1. tertial 2022 til etterretning.»	Nils Inge Romarheim	1240 – 1255
5	Forslag om gratis buss i Ålesund i samband med oppstart av bompengerevving – orientering.	Torbjørn Vatnehol Hilde Johanne Svendsen	1255 – 1310
6	Tilskotsmidlar til Kollektivpunkt på Moa.	Nils Inge Romarheim	1310 – 1320
7	Orientering om bomstasjonar og bompengerevving.	Nils Inge Romarheim Kåre Mittet Rolandsen	1320 – 1340
8	Orientering om representantforslag i Stortinget om å stoppe bypakka. – Forslaget vart ikkje vedtatt.	Nils Inge Romarheim	1340 – 1350
9	Eventuelt. – Aktuelt fra kommunikasjon. – Nytt møte i styringsgruppa. ○ Fredag 24. juni	Sunniva Ullavik Erstad Nils Inge Romarheim	1350 – 1400

Styringsgruppa for Bypakke Ålesund

Ålesund kommune: Ordfører Eva Vinje Aurdal, Tore Johan Øvstebø (leiar) og Øystein Tvedt.
Vara: Vebjørn Krogsæter.

Møre og Romsdal fylkeskommune: Kristin Sørheim og Anders Riise. Vara: Carl Johansen.

Statens vegvesen: Leiar Transport midt, Kjetil Strand, og leiar Utbygging midt, Ove Nesje.

Sekretariatet for Bypakke Ålesund

Ålesund kommune: Liv Kjersti Finholt.

Møre og Romsdal fylkeskommune: Torbjørn Vatnehol.

Statens vegvesen: Nils Inge Romarheim (leiar).

Kommunikasjon: Sunniva Ullavik Erstad.

Sak 2 – Utvikling av gatenettet innenfor Sørsideplanen

Bakgrunn.

Det siste halve året har det vært jobbet på detaljnivå for å finne gode løsninger i alle gater og kryss i Sørsideplanen for de ulike trafikantergruppene. Etter kommunestyrets vedtak om smalere bru med ett kjørefelt over Brosundet har dette vært med i planleggingen.

Vi viser til sak fra november 21, hvor det ble informert om kommunestyrets vedtak og i møtet 7 april hvor vi orienterte om trafikkanalyse for sentrum og E136 Brosundbro, Waterfront/Posthuskrysset. Den samme orientering ble også gitt i formannskapet 29. mars.

Trafikkanalysen er nå ferdig, det er gjort en betydelig endring i analysen da vi har fått utført nye trafikktegninger i slutten av april. Nå uten koronaeffekt og uten feil i trafikktegningene. Beklageligvis har vi brukt for lave tall i Keiser Wilhemsgt foran Rådhusplassen og for høye tall i Korsegt.

Dette er nå korrigert og det medfører at det går betydelig mer trafikk fra Posthuskrysset og vestover i modellen.

Resultatet viser da at hele trafikksystemet er på smertegrensa. En økning i trafikk på 10% vil gi lange køer i hele området. Samtidig vil en reduksjon på 10% gi betydelig bedre flyt. Modellen viser at det ikke skal veldig stor reduksjon til før man ser positive resultat. Klarer vi å endre reisevanene til folk, skal det ikke mye til før det blir tryggere og triveligere i sentrumsgatene. Analysen viser også tydelig at bussene blir forsinket ved smal bro over Brosundet.

Vurdering.

Bypakkens mål er:

- Utvikle framtidens kollektivtilbud.
- Attraktiv og berekraftig byutvikling.
- Eit påliteleg og effektivt transportsystem .

Dette prosjektet er byutvikling, samtidig er målprioritering viktig da det fort vil bli målkonflikter. I byen prioriteres gående øverst sykkel nr. to, kollektiv nr. tre og bilen til slutt som fjerde prioritering. Men for kollektivgatene inn mot kollektivknutepunktet bør buss prioriteres før sykkel.

For ny Keiser Wilhemsgt er målsettingen at dette skal bli en bygate som henvender seg til Sørsida og en gate hvor det er lett og hyggelig å være myk trafikanter, både når man skal ferdes langs gata og når man må krysse gata. Det må ikke bli en gjennomfartsåre med for høy fart. Samtidig er det gata som leder bussene vestfra frem til kollektivknutepunktet.

Trafikantgruppa som havner nederst på prioriteringen er bilistene, men de er mange. 50-60% av reisene vil fortsatt være med bil fremover, selv om vi når målene om økt andel gående, syklende og kollektivbrukere.

Etter reguleringsplanen for Sørsida ble vedtatt i 2015 har erfaring fra mange byer vist at det er nødvendig å finne løsninger som skiller sykkel fra fotgjengere og biler. Dette har vi jobbet mye med, da det er vanskelig å finne optimale løsninger.

Resultat fra trafikkanalysen

I den første analysen som lå til grunn for kommunestyrets vedtak i fjor høst kom ikke forskjellen mellom bil og buss frem. Det er en mer detaljert analyse som foreligger nå og trafikktallene er korrigert med reelle trafikktall.

Analysen viser tydelig at bussene blir forsinket ved smal bro over Brosundet. Forsinkelsen er ikke så langvarig for hver buss, men varigheten er ca. en time på morgenen og en time på ettermiddagen, så det er mange busser som blir heftet. Det er ikke bare de som kommer fra Hessa, også flere av bybussene som starter på det nye kollektivknutepunktet vil bli forsinket i rushtiden på denne strekningen.

Forutsetning for vedtak om smal bru er endret etter vår mening, da forsinkelsen for buss ikke kom tydelig frem sist.

Færre biler i bygatene er god byutvikling, men når bussen blir heftet mer enn bilene motvirkes dette målet.

Prosess videre

For å være trygg på at vi nå velger de best mulige løsningene for hele gatenettet så ønsker vi å fullføre prosessen, med å gjennomføre noen felles fagsamlinger med «byplan» kompetanse fra alle parter for å lande detaljene. Dette må gjennomføres i juni og kan være et eller to fagmøter hvor vi stiller med nødvendig og relevant fagkompetanse. I tillegg til at partene må bidra med fagkompetanse på både byutvikling, sykkelplanlegging, kollektivplanlegging osv. (Fylkeskommunen må bidra med både Vegavdelingen og FRAM).

Forslag til vedtak.

Styringsgruppa støtter at det gjennomføres en prosess med involvering fra alle parter, for å finne den beste løsningen for gatenettet i sørsideplanen. Både ett og to felt over ny bru er med i vurderingene. En anbefaling om beste løsning vil legges frem for politisk behandling i aug/sep etter at styringsgruppa har fått det til behandling.

Sak 3 – E136 Breivika-Lerstad endring av kontraktstrategi

Bakgrunn.

I våre styringsdokument, som lå til grunn for KS2 i 2020, var forutsetningen at tunnel og kryss på Lerstad med alle fag skulle gjennomføres som totalentreprise. Bakgrunnen for dette var bl.a SVV,s generelle kontraktstrategi hvor alle større entrepriser skulle være totalentrepriser.

Vurdering.

Dette har vi nå vurdert på nytt fordi det er en del forutsetninger som er endret. Det er tre hovedårsaker:

1. Reguleringsendringen som gir lenger fjelltunnel og kortere byggegrop og betongtunnel, medfører at det «spillerommet» en entreprenør kunne hatt for en god løsning for gjennomføring av byggegrop og betongarbeider faller bort.
2. Den generelle usikkerheten i markedet tilsier at vi bør tenke på alle tiltak som reduserer risiko for entreprenørene som skal gi tilbud.
3. Flere entreprenører gir tilbakemelding på at denne type jobb med en detaljert reguleringsplan i tettbygd strøk som gir lite rom for nye løsninger ikke er veldig interessant for dem som totalentreprise.

Valg av entrepriseform

Spesielt reguleringsendringen til mere fjelltunnel endrer forutsetningen for valg av entrepriseform. Vår konklusjon er klar; vi bør gå bort fra totalentreprise og gjennomføre oppdraget som en utførelsesentreprise.

Beslutningen er forankret i ledelsen i Utbyggingsdivisjonen.

Konsekvenser

Etter vår vurdering vil vi da legge til rette for best mulig konkurranse på anskaffelsen, og det vil forhåpentligvis gi oss lavest mulig pris.

Denne endringen vil medføre noe lengre tid for å få utarbeidet konkurransegrunnlaget, men samtidig bør det gi muligheter for en raskere anskaffelse da det er enklere for entreprenørene å gi tilbud.

Offentlig har vi kommunisert at dato for utlysning har vært november 2022.

Det er for tidlig å sette ny dato for utlysning, dette vil avhenge av konsulentens kapasitet. Vår målsetting er februar/mars 2023, med +/-6 mnd til anskaffelse er vi i august /september for oppstart. Det er omtrent som opprinnelig plan, fordi vi kutter ned tid til anskaffelse. Pågående reguleringsendring skal etter planen være godkjent våren 2023.

Det er ikke sikkert at det vi har sagt om åpning av tunnelen høsten 2026 endres. Det vil ikke bli landet før forhandlingene med entreprenørene er ferdig.

Forslag til vedtak.

Styringsgruppa tar dette til orientering.

Bypakke Ålesund

Biletet er frå Moa der Kollektivpunkt Moa skal byggjast i 2022.

Tertialrapport for 1. tertial 2022

Innhold

Samandrag.....	3
Økonomi	3
Prosjekter og aktivitet i 2022	8
Statens vegvesen	8
Møre og Romsdal fylkeskommune.....	8
Ålesund kommune	8

Samandrag

Rapporteringa i bypakka må sjåast opp mot vedtatt budsjettdokument for bypakka frå januar i år. Rapporteringa gir styringsgruppa nødvendig styringsinformasjon for å følgje opp at vi når måla våre og at vi har ein sterk kostnadskontroll innanfor dei fastsette økonomiske rammene for bypakka.

I bypakka vert det rapportert til styringsgruppa tertialvis, og elles ved hendingar eller endringar i sluttprognoser. Det vert lagt fram tre rapportar i løpet av eitt år – 1. tertial, 2. tertial og årsrapport. Sekretariatet i bypakka følgjer opp den løypande rapporteringa utanom desse tidspunkta.

Rapporteringa etter 1. tertial viser at det ikkje er vesentlege avvik som må følgjast opp på porteføljenivå. Det er ikkje meldt om behov for auka sluttprognose for noko prosjekt. Samla sett er det ein mindre auke i årsprognosen for bypakka.

Økonomi

I januar vedtok styringsgruppa eit budsjettdokument for 2022 med eit budsjett for bypakka på 280,1 mill. kroner. Samstundes vart prognosen for året i budsjettdokumentet sett opp med 163,3 mill. kroner, altså betydeleg lågare enn budsjettet. Årsaka til det var at tildelte midlar for nokre prosjekt på riksveg var høgare enn planlagt framdrift og produksjon for året. Spesielt gjaldt dette E136 Breivika-Lerstad.

I rapporten for 1. tertial er budsjettet korrigert med overførte midlar frå førre år, samstundes som Vegamot sin del under prosjekt *10 Bomstasjonar* er tatt ut av budsjettet. Dette for å gjere oppfølginga enklare. Samla budsjett for året er då 235,4 mill. kroner.

Rapportert årsprognose ved 1. tertial er 167,9 mill. kroner. Dette er ein auke i årsprognose på 4,6 mill. kroner frå vedtatt budsjettdokument. Auken kan splittast opp på fleire prosjekt.

- E136 Breivika-Lerstad har ein auke i årsprognose på 5 mill. kroner. Dette har ingen verknad for sluttprognosen for prosjektet, og prosjektet har statsmidlar i budsjettet for 2022 som vert nytta.
- E136 Kollektivknutepunkt ved Ålesund sjukehus har redusert årsprognosen med 5,3 mill. kroner. Dette skuldast at ein er i ein prosess med Helseføretaket i forhold til eit mogleg parkeringshus ved sjukehuset. Dette vil kunne påverke grensesnittet mellom vårt og deira prosjekt. Redusert behov for midlar i 2022 gir redusert bruk av statsmidlar på prosjektet i år.
- Fv. 60 Blindheim-Flisnes har ein auke i årsprognose på 6,6 mill. kroner. Auken har ingen følgjer for sluttprognosen og skuldast at ekstern konsulent har betra kapasitet på prosjektering i år og at noko prosjektering derfor er framskunda. Auken vert finansiert i år ved å trekke opp 4 mill. ekstra i bompengar. Restbeløpet på 2,6 mill. kroner vert finansiert med kommunale midlar.
- Mindre endringar på andre prosjekt.

Ramma for bypakka er på 4.283 mill. 2022-kroner. Det er ingen endring i rapportert sluttprognose for prosjekta som inngår i bypakka.

Kollektivpunktet på Moa inngår under post 7 i rapporteringa. Prosjektet hadde i vedtatt budsjett ein årsprognose på 10 mill. kroner og eit kostnadsoverslag på 15 mill. kroner. Sidan den gang har det vore gjennomført eit nytt kostnadsoverslag for prosjektet og styringsgruppa har gjort vedtak om oppstart med ei styringsramme på 19,6 mill. 2022-kroner. Årsprognosen er no på 14,6 mill. kroner. Prosjektet har fått løyve om tilskotsmidlar på 15 mill. kroner, så det vert dermed i sin heilheit finansiert med tilskotsmidlar i år. Førrebeles er sluttprognosen sett til 18,6 mill. kroner. Dette er 1 mill. kroner lågare enn styringsramma, men prosjektet er enno i ein tidleg fase. Restbeløpet utover 15 mill. kroner må finansierast gjennom bypakka med bompengar.

Statens vegvesen sitt arbeid med bomstasjonane vert ferdigstilt til sommaren. Prosjektet skal finansierast med bompengar, men det var i vedtatt budsjett lagt opp til at ein skulle forskuttere statsmidlar for å finansiere årets framdrift. No har ein bestemt at ein ikkje forskutterer statsmidlar, men finansierer prosjektet direkte med bompengar. Det betyr at ein vil trekke opp om lag 10 mill. kroner i bompengar i år, i staden for å utsette opptrekk av desse til neste år som planen var.

Ein har i vinter hatt ein gjennomgang av økonomien i bypakka, sett i forhold til tilgjengelege statsmidlar, lokale midlar og bompengar i åra framover. Fylkeskommunen har stilt garanti for eit maksimalt låneopptak på 1.600 mill. kroner. Med gjeldande handlingsprogram og utbyggingsplan så viser gjennomgangen at ein med dei føresetnadene som ligg til grunn i dag, er innanfor dette kravet.

Tabell 1 – Rekneskap, budsjett og årsprognose for Bypakke Ålesund – 1. tertial – mill. kroner.

Rapportering - 1. tertial		2022-kroner												
						1	2	3	4	5	6	7	8	
		Ramme	Prognose	Framdrift		Årsbudsjett, årsprognose, regnskap							Avvik	Avvik
		Gjeldende	Rapportert	Byggestart	Trafikkåpning	Til	Budsjett	Årsprognose	Årsprognose	Budsjett	Regnskap	Årsprognose	Avvik	
		styrings-	slutt-	(Prognose/	(Prognose/	disposisjon		(i vedtatt	(rapportert)	hittil i år	hittil i år	4 - 3	4 - 1	
		ramme	prognose	faktisk)	faktisk)			budsjett)						
Bypakke Ålesund - Portefølje		4 283	4 283			-235,4	235,4	163,3	167,9	16,7	12,4	4,6	-67,4	
1	E136 Brosundbro og ny gate Keiser Wilhelms gt	317	317	01.06.2023	01.12.2024	3,1	-3,1	7,0	7,0	1,8	0,8		10,1	
2	Kollektivterminal – gateterminal i Keiser Wilhelms gt	88	88	01.02.2023	31.07.2024	-7,5	7,5	7,5	8,7	2,8	2,0	1,2	1,2	
3	E136 Kollektivknutepunkt ved Ålesund sjukehus	71	71	01.08.2022	01.10.2023	-8,1	8,1	16,0	10,7	1,6	1,7	-5,3	2,6	
4	Kollektivknutepunkt ved Campus Ålesund	290	290	01.02.2024	31.12.2025	1,2	-1,2	0,5	0,5	0,2	0,0		1,7	
5	E136 Breivika-Lerstad	2 221	2 221	01.03.2022	01.07.2026	-178,7	178,7	66,0	71,0	7,0	5,4	5,0	-107,7	
6	E136 Lerstادتoppen-Campus	490	490	01.01.2024	01.07.2028	0,2	-0,2	0,5	0,5	0,2	0,0		0,7	
7	Sekkepost kollektiv, TS, sykkel, gåing	301	301	-	-	-27,7	27,7	37,7	35,5	-	0,6	-2,3	7,7	
8	Fv. 60 Blindheim-Flisnes	349	349	01.01.2024	31.05.2026	-8,4	8,4	8,4	15,0	1,3	0,3	6,6	6,6	
9	E39 Myrland, påkjøringsrampe	55	55	-	-									
10	Bomstasjoner	44	44	01.02.2022	22.08.2022	0,7	-0,7	9,5	9,5	1,8	0,2	0,0	10,2	
11	Planlegging og prosjektering	55	55	-	-	-10,2	10,2	10,2	9,6	-	1,3	-0,6	-0,6	

Tabell 2 – Rekneskap, budsjett og årsprognose for Post 7 Sekkepost kollektiv, TS, sykkel, gåing – mill. kroner.

Nr.	Prosjekt prioritert i sekkepost	Styrings- ramme	Slutt- prognose	Avvik 1	Budsjett	Regnskap HIÅ	Års- prognose	Avvik 2	Byggestart	Trafikkåpning
									Prognose/ faktisk	Prognose/ faktisk
701	Strakstiltak eks. sykkelnett - Fylkeskommune	7,00	7,00		7,00	0,10	7,00		2022-06	2022-12
701	Strakstiltak eks. sykkelnett - Kommune				1,80			-1,80		
704	Sykkelveg Tonningsgt-Steinvågbrua	14,63	14,63		3,00	0,05	1,40	-1,60	2023-02	2023-12
731	Strakstiltak kollektiv signalprioritering mm - Fylkeskommune	2,00	2,00		2,00	0,02	2,00		2022-09	2022-12
732	Hessafjordvn-Slunningen med snuplass	4,50	4,50		4,50	0,08	4,50		sep.22	okt.22
738	Busstopp på Moa, tiltak for raskere og bedre bussavvikling	19,60	18,60	-1,00	10,00	0,25	14,75	4,75		
761	TS-strakstiltak , skoleveg, gangfeltsikring - Fylkeskommune	5,80	5,80		5,80	0,15	5,80		2022-06	2022-12
761	TS-strakstiltak , skoleveg, gangfeltsikring - Kommune	3,63	3,63		3,63			-3,63		
	Sum	57,16	56,16	-1,00	37,73	0,65	35,45	-2,28		

Tabell 3 – Rekneskap, budsjett og årsprognose for Post 11 Planlegging og prosjektering – mill. kroner.

Nr.	Prosjekt prioritert i sekkepost	Finans.	Budsjett	Regnskap	Års- prognose	Avvik 2
				HIÅ		
112	Kommunikasjon	K	2,57	0,40	2,57	0,00
113	Planlegging av sykkeltiltak - Kommune	K	0,60	0,30	0,60	
114	Planlegging av kollektivtiltak - Kommune	K	0,70	0,34	0,70	
115	Planlegging av TS-tiltak - Kommune	K		0,12	0,30	0,30
701	Strakstiltak eks. sykkelnett - Fylkeskommune	F	0,60	0,05	0,40	-0,20
701	Strakstiltak eks. sykkelnett - Kommune	K	0,20	0,01	0,20	
702	Sykkelveg ved Volsdalens skole	F	0,60		0,60	
703	Sykkelveg/felt Volsdalen til sentrum	F	0,20		0,20	
704	Sykkelveg Tonningsgt-Steinvågbrua	F	1,00	0,02	1,00	
733	Fremkommelighet- Sentrum-Volsdalen	F	0,20		0,20	
733	Fremkommelighet- Sentrum-Volsdalen	K	0,20		0,20	
734	Fremkommelighet- Aspøya	F	0,20		0,20	
734	Fremkommelighet- Aspøya	K	0,20		0,20	
761	TS-strakstiltak , skoleveg, gangfeltsikring - Fylkeskommune	F	0,60	0,02	0,20	-0,40
761	TS-strakstiltak , skoleveg, gangfeltsikring - Kommune	K	0,36	0,02	0,36	
762	Fortau Ytre Hessen(fra skolen)	K	1,50		1,20	-0,30
764	Myrlandsvn fortau, del 1	K	0,25		0,25	
767	Fortau -skoleveg Hatlane, Fv399 Bvn	F	0,20		0,20	
	Sum		10,18	1,28	9,58	-0,60

Prosjekter og aktivitet i 2022

Statens vegvesen

- E136 Brosundbro, Waterfront – Prosjektering og omprosjektering, arbeid med trafikklysning i sentrum. Ferdigstilt ny trafikkanalyse.
- E136 Breivika-Lerstad – Prosjektet vart starta opp tidlegare i år. Det pågår omregulering på deler av tunneltraseen. Førebunde entreprise på Lerstad pågår. Førebunde entreprise for Breivika vert utlyst i juni.
- Kollektivknutepunkt Campus - Prosjektert og lagt fram forslag til lysning for torg og kollektivstopp.
- Kollektivknutepunkt Ålesund sjukehus – Har arbeid med prosjektering. Arbeidar med avklaringar mot Helseføretaket. Oppstart for prosjektet i 2022.
- Kollektivpunkt Moa – Mykje av arbeidet skal gjerast i år. Vert i hovudsak finansiert av tilskotsmidlar.
- Bomstasjonar – Oppstart og ferdigstilling i 2022.

Møre og Romsdal fylkeskommune

- Kollektivknutepunkt i sentrum – Arbeider med prosjektering og klargjering for oppstart. Planlagd byggestart vinteren 2023.
- Fv. 60 Blindheim-Flisnes – I gang med prosjektering. Større del enn først antatt blir gjennomført i år.
- Straktiltak trafikkisikkerhet og straktiltak på eksisterende sykkelnett. Vert starta opp i juni. Oppstramming av kryss, flytting og forbetring av overgangar, forbetring av lysforhold.
- Planleggingsaktivitet - prosjekt på sekkeposten.

Ålesund kommune

- Kollektivknutepunkt i sentrum – Har ferdigstilt forprosjektet.
- Hessafjordvn-Slinningen med sнопlass – Planlegging og prosjektering nærmer seg ferdig. Oppstart og ferdigstilling i haust.
- Straktiltak trafikkisikkerhet og straktiltak på eksisterende sykkelnett. Ombygging kryss. Flytting og etablering av gangfelt.
- Planleggingsaktivitet - prosjekt på sekkeposten.